

1 Existența unei proceduri specifice pentru cereri cu valoare redusă

Prin modificările aduse Codului de procedură civilă leton, care au intrat în vigoare la 15 ianuarie 2018, sintagma „cauze privind cereri cu valoare redusă” a fost înlocuită cu sintagma „cauze care fac obiectul procedurii simplificate”.

Procedura simplificată este inițiată de judecător pe baza unei cereri scrise dacă principalul datoriei sau, în cazul unei cereri de recuperare a creanțelor privind întreținerea, cuantumul total al plăților, nu depășește 2 500 EUR la data introducerii cererii. În cazul cererilor de recuperare a creanțelor privind întreținerea, cuantumul total al plăților se aplică fiecărui copil în parte. [articolul 250.19 alineatul (2) din [Codul de procedură civilă](#)].

Procedura simplificată este reglementată de capitolul 30 din Codul de procedură civilă³, și anume articolele 250.18-250.27A și de capitolul 54.1, și anume articolele 440.1-440.12.

1.1 Sfera de aplicare a procedurii, plafon

Cauzele care fac obiectul procedurii simplificate se referă numai la cereri de recuperare a unor sume de bani și la cereri de recuperare a creanțelor privind întreținerea [articolul 35 alineatul (1) punctele (1) și (3) din Codul de procedură civilă].

Dispozițiile legislației interne care reglementează aspecte ce fac obiectul procedurii simplificate nu se aplică normelor procedurale referitoare la cererile formulate în cadrul procedurii simplificate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, cu excepția procedurii pentru atacarea hotărârilor unei instanțe de prim grad de jurisdicție.

Pentru introducerea unei cereri se plătește o taxă de stat (*valsts nodeva*) după cum urmează [articolul 34 alineatul (1) punctul (1) din Codul de procedură civilă]:

- până la 2 134 EUR, taxa este de 15 % din suma solicitată, însă nu mai puțin de 70 EUR;
- între 2 135 EUR și 7 114 EUR, taxa este de 320 EUR plus 4 % din diferența dintre suma solicitată și 2 134 EUR.

Nu se plătește taxă de stat în cazul cererilor de recuperare a creanțelor privind întreținerea pentru un copil sau un părinte.

1.2 Aplicarea procedurii

Pentru judecarea cauzelor care fac obiectul procedurii simplificate, instanța aplică procedura ordinară în conformitate cu excepțiile de procedură civilă pentru cauzele care fac obiectul procedurii simplificate. Procedura simplificată este inițiată de judecător pe baza unei cereri scrise.

Judecătorul nu procedează la examinarea unei cereri de aplicare a procedurii simplificate în cazul în care aceasta nu este redactată în conformitate cu modelul aprobat de Cabinetul de Miniștri.

În cazul în care judecătorul emite o decizie motivată de a nu proceda la examinarea cererii, acesta comunică decizia reclamantului și stabilește un termen pentru rectificarea neregulilor. Termenul nu poate fi mai mic de 20 de zile începând cu data comunicării deciziei. Decizia judecătorului poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii acesteia sau în termen de 15 zile de la data notificării sau comunicării deciziei, în cazul în care domiciliul persoanei în cauză nu se află pe teritoriul Letoniei.

1.3 Formulare

Cererea și observațiile părâtului trebuie să fie redactate în conformitate cu formularele prevăzute în anexele la Regulamentul nr. 305 al Cabinetului (*Ministru kabinets*) din 29 mai 2018 [privind formularele care trebuie utilizate în cadrul procedurii simplificate](#). Anexele la regulamentul Cabinetului includ următoarele formulare:

- Formular de cerere privind aplicarea procedurii simplificate de recuperare a unor sume de bani (anexa 1);
- Formular de cerere privind aplicarea procedurii simplificate de recuperare a creanțelor privind întreținerea (anexa 2);
- Declarație privind procedura simplificată de recuperare a unor sume de bani (anexa 3);
- Declarație privind procedura simplificată de recuperare a creanțelor de întreținere (anexa 4).

Pe lângă detaliile referitoare la reclamant și părât, în formularul de cerere privind aplicarea procedurii simplificate trebuie să se regăsească următoarele informații:

Denumirea instanței districtuale sau municipale [*rajona (pilsētas) tiesa*] în fața căreia se introduce cererea, cu excepția cazului în care părțile au convenit prin contract că eventualele litigii vor fi soluționate într-un alt loc și că o creanță împotriva unei persoane trebuie să fie prezentată în fața instanței de la domiciliul declarat al acesteia, sau, în cazul unei persoane juridice, de la sediul social (în cazul în care creanța se referă la activitățile desfășurate de o sucursală sau o agenție a unei persoane juridice, o cerere poate fi prezentată, de asemenea, instanței din locul în care se află sucursala sau agenția).

Informații privind instanța competentă și, prin urmare, instanța care trebuie să fie menționată în formular, se găsesc pe portalul internet <https://www.tiesas.lv/>, secțiunea *Tiesas* („instanțe”), *Tiesu darbības teritorijas* („competența teritorială a instanțelor”).

Reprezentantul reclamantului trebuie să fie menționat în cazul în care acesta dorește ca interesele sale să fie reprezentate în instanță de către o altă persoană. Pentru ca o altă persoană să fie în măsură să acționeze ca reprezentant în instanță, trebuie să se întocmească o procură (*pilnvara*) autentificată de un notar, iar aceasta trebuie să fie menționată în coloana privind temeiul reprezentării. În cazul în care reprezentantul este un avocat (*zvērīnāts advokāts*), reprezentarea trebuie să fie confirmată prin plata unui avans (*orderis*) și în cazul în care avocatul urmează să acționeze în numele părții, acest lucru trebuie să fie confirmat prin intermediul unei împuterniciri în scris (care, în acest caz, nu trebuie să fie autentificată de un notar).

Obiectul cererii: în formular trebuie să se menționeze drepturile contestate și raporturile juridice dintre reclamant și părât, a căror existență sau absență trebuie să o confirme instanța la cererea reclamantului, care solicită instanței să îi apere drepturile sau interesele protejate prin lege.

Metoda de calcul al valorii cererii: într-un formular de cerere privind aplicarea procedurii simplificate trebuie să se indice principalul datoriei, și anume cuantumul datoriei înainte de aplicarea dobânzilor și a penalităților contractuale, valoarea eventualelor penalități contractuale, orice dobândă datorată în temeiul contractului sau prin lege, precum și suma tuturor acestor elemente.

În formular trebuie să se indice faptele pe care reclamantul își întemeiază cererea și documentele justificative, dispozițiile specifice ale legii pe care se bazează cererea, și, în cele din urmă, măsura pe care reclamantul o solicită instanței.

Cererea trebuie să fie semnată de reclamant sau de reprezentantul său, sau de reclamant împreună cu reprezentantul său, în cazul în care instanța solicită acest lucru. La cerere ar trebui să se anexeze documente din care să reiasă că au fost urmate toate procedurile privind examinarea preliminară extrajudiciară a cauzei prevăzute de lege și care să susțină faptele pe care se întemeiază cererea.

1.4 Asistență

Codul de procedură civilă nu prevede nicio dispoziție specială referitoare la asistența juridică pentru cauze care fac obiectul procedurii simplificate. O persoană poate fi reprezentată într-o cauză care face obiectul procedurii simplificate.

În cazul în care reclamantul dorește ca interesele sale să fie reprezentate în instanță de către o altă persoană, iar cererea este formulată de reprezentantul său, cererea trebuie să conțină numele, prenumele, codul numeric personal și adresa pentru corespondența cu instanța a reprezentantului sau, în cazul în care reprezentantul este o persoană juridică, denumirea, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia. Orice persoană fizică poate acționa ca reprezentant în cadrul procedurii civile, cu condiția să fi împlinit vârsta de 18 ani, să nu fie plasată sub tutelă și să nu facă obiectul niciuneia dintre restricțiile specificate la articolul 84 din *Codul de procedură civilă*. În cazul în care o altă persoană urmează să acționeze în calitate de reprezentant în instanță, trebuie să se întocmească o procură autenticată de un notar. Reclamantul poate desemna un reprezentant prin cerere orală în instanță, iar această cerere trebuie consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată. Reprezentantul unei persoane juridice trebuie să dețină o procură scrisă (care nu trebuie să fie autenticată de un notar) sau documente care atestă că persoana în cauză este un agent abilitat să reprezinte persoana juridică fără autorizație specială. În cazul în care reprezentantul este un avocat (*zvērināts advokāts*), reprezentarea trebuie să fie confirmată prin plata unui avans (*orderis*) și în cazul în care avocatul urmează să acționeze în numele părții, acest lucru trebuie să fie confirmat prin intermediul unei împuterniciri în scris (care, în acest caz, nu trebuie să fie autenticată de un notar). În cazul în care o persoană este reprezentată, documentele necesare sunt prezentate instanței și semnate de către reprezentantul care acționează în numele persoanei în conformitate cu procura.

1.5 Norme privind administrarea probelor

Obținerea de probe face obiectul dispozițiilor generale ale Codului de procedură civilă. Prin urmare, în cauzele care fac obiectul procedurii simplificate, probele pot lua forma unor observații ale părților sau ale terților, declarații ale martorilor, dovezi scrise și avize ale experților.

1.6 Procedura scrisă

Procedura simplificată este inițiată de judecător pe baza unei cereri scrise. Pârâtului i se comunică o copie a cererii și un formular pentru observații. Pârâtul trebuie să își prezinte observațiile în termen de 30 de zile de la data la care i s-a comunicat cererea. În funcție de împrejurările și natura cauzei, pârâtului i se pot comunica și documente anexate la cerere. De asemenea, instanța informează pârâtul că absența oricăror observații din partea acestuia nu va împiedica pronunțarea unei hotărâri în cauză și că pârâtul poate solicita judecarea cauzei în instanță.

Atunci când instanța comunică documentele către părți, aceasta le explică drepturile procedurale care le sunt conferite, le informează cu privire la componența instanței care urmează să examineze cauza și le prezintă modul în care o parte poate formula obiecții față de un judecător. Codul de procedură civilă conferă părților drepturi procedurale în ceea ce privește pregătirea cauzei pentru ședința de judecată, pe care le pot exercita cel târziu cu șapte zile înainte de termenul stabilit pentru judecarea cauzei.

Pârâtul își poate prezenta observațiile utilizând un model aprobat de Cabinetul de Miniștri. Modelul este reprezentat de unul dintre formularele prevăzute în anexele la Regulamentul nr. 305 al Cabinetului din 29 mai 2018 privind formularele care trebuie utilizate în cadrul procedurii simplificate. În observațiile sale, pârâtul trebuie să furnizeze următoarele informații:

denumirea instanței în fața căreia sunt introduse observațiile;

numele, prenumele, codul numeric personal și domiciliul declarat al reclamantului sau, în absența acestuia, domiciliul *de facto* al reclamantului sau, în cazul unei persoane juridice, denumirea, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia;

numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul declarat al pârâtului, precum și orice altă adresă declarată de pârât, sau, în absența acesteia, domiciliul *de facto* al pârâtului; în cazul unei persoane juridice, denumirea, numărul de înregistrare și sediul social al acesteia; în plus, pârâtul poate să indice, de asemenea, o altă adresă pentru corespondența cu instanța;

numărul cauzei și obiectul cererii;

dacă admite cererea în întregime sau în parte;

obiecțiile sale împotriva cererii, motivele pe care se bazează acestea, precum și legislația pe care se întemeiază;

probe în susținerea obiecțiilor sale împotriva cererii;

solicitări de divulgare a probelor;

dacă dorește să recupereze costurile procedurii judiciare pe care le-a suportat;

dacă dorește să recupereze cheltuielile legate de desfășurarea acțiunii, indicând suma și anexând documentele justificative privind suma;

dacă solicită judecarea cauzei în instanță;

orice altă circumstanță pe care acesta o consideră importantă pentru judecarea cauzei;

orice altă cerere;

o listă a documentelor anexate la observații;

data și locul redactării observațiilor.

Pârâtul are dreptul să introducă o cerere reconvențională în termen de 30 de zile de la data la care cererea inițială este comunicată pârâtului, în cazul în care: există posibilitatea unei compensări reciproce între acțiunea inițială și cererea reconvențională;

admiterea cererii reconvenționale ar împiedica instanța să admită integral sau parțial cererile formulate în cadrul acțiunii inițiale;

cererea reconvențională și acțiunea inițială sunt interconectate, iar cauza poate fi soluționată mai rapid și mai corect în cazul în care acestea sunt examinate împreună.

Cauza va fi judecată în conformitate cu procedura pentru cereri care fac obiectul procedurii simplificate în cazul în care cererea reconvențională este ea însăși o cerere care face obiectul procedurii simplificate, adică se încadrează în plafonul stabilit și este formulată în mod corespunzător.

În cazul în care suma solicitată în cererea reconvențională depășește plafonul pentru cereri care fac obiectul procedurii simplificate sau în cazul în care cererea reconvențională nu are ca obiect recuperarea unei sume de bani sau a unor creanțe privind întreținerea, instanța instrumentează cauza în conformitate cu procedura ordinară.

În cazul în care părțile nu solicită examinarea cauzei în cadrul unei ședințe de judecată, iar instanța nu consideră că este necesară o ședință de judecată, cauza care face obiectul procedurii simplificate este examinată prin procedură scrisă, iar părțile sunt informate în timp util cu privire la data la care hotărârea sumară va fi disponibilă în sistemul online. Se consideră ca data la care hotărârea sumară este disponibilă în sistemul online este data la care este redactată hotărârea. Instanța va examina cauza în cadrul unei ședințe de judecată în procedură ordinară în cazul în care a primește o cerere motivată din partea unei părți și instanța consideră că este necesară soluționarea cauzei în cadrul unei ședințe de judecată. Instanța poate, de asemenea, din proprie inițiativă, să examineze o cauză în cadrul unei ședințe de judecată. În cazul în care domiciliul sau locul în care se află o persoană nu se regăsește pe teritoriul Letoniei și se cunoaște adresa acesteia, notificarea și comunicarea actelor judiciare se realizează în conformitate cu dispozițiile dreptului internațional obligatorii pentru

Letonia sau cu dreptul Uniunii, inclusiv cu dispozițiile Regulamentului (UE) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială.

1.7 Conținutul hotărârii

În cauzele care fac obiectul procedurii simplificate, instanța redactează o hotărâre sumară. Hotărârea sumară se redactează în conformitate cu cerințele generale privind conținutul unei hotărâri (articolul 193 din Codul de procedură civilă), cu excepția părții descriptive, în care se menționează numai obiectul cererii, legile și reglementările invocate de parte, creanța și motivarea hotărârii, care reflectă numai legislația invocată de instanță.

Instanța redactează hotărârea în integralitatea sa (în conformitate cu cerințele generale privind conținutul unei hotărâri) într-o cauză care face obiectul procedurii simplificate în cazul în care o parte formulează o cerere scrisă în acest sens. Cererea trebuie introdusă în instanță în termen de 10 zile de la data anunțării hotărârii sumare (data la care hotărârea sumară este disponibilă în sistemul online). Instanța poate, de asemenea, să redacteze hotărârea în integralitatea sa din proprie inițiativă. Hotărârea integrală se redactează de instanța în termen de 20 de zile de la expirarea termenului de introducere a unei cereri de redactare a hotărârii. Se consideră ca data la care hotărârea integrală este disponibilă în sistemul online este data la care este redactată aceasta.

1.8 Rambursarea cheltuielilor

Cauzele care fac obiectul procedurii simplificate se supun normelor generale referitoare la plata costurilor procedurii judiciare.

Prin hotărârea pronunțată, instanța va dispune obligarea părții căzute în pretenții la plata tuturor costurilor procedurii judiciare aferente părții care a avut câștig de cauză (taxa de stat și cheltuielile cu procesul). În cazul în care cererea este admisă numai în parte, pârâtul va fi obligat la plata costurilor procedurii judiciare aferente reclamantului proporțional cu capetele de cerere admise, iar reclamantul va trebui să plătească costurile procedurii judiciare aferente pârâtului proporțional cu capetele de cerere respinse. În cazul în care reclamantul întrerupe acțiunea, acesta trebuie să ramburseze costurile procedurii judiciare suportate de către pârât. În acest caz, pârâtul nu rambursează costurile procedurii judiciare care au fost achitate de reclamant, însă, în cazul în care reclamantul întrerupe acțiunea ca urmare a faptului că pârâtul dă curs cererii sale în mod benevol după introducerea cererii, instanța, la cererea reclamantului, poate obliga pârâtul la plata costurilor procedurii judiciare aferente reclamantului.

De asemenea, în cazul în care instanța decide să nu judece acțiunea, instanța, la cererea pârâtului, va obliga reclamantul la rambursarea costurilor procedurii judiciare achitate de pârât.

În cazul în care reclamantul este scutit de la plata costurilor procedurii judiciare, pârâtul poate fi obligat să plătească costurile procedurii judiciare către stat, proporțional cu capetele de cerere care au fost admise.

Pentru o cerere accesorie se plătește o garanție de 70 EUR. În cazul în care instanța anulează sau modifică, în tot sau în parte, o hotărâre atacată, garanția se restituie. În cazul în care calea de atac este respinsă, garanția nu se restituie.

1.9 Posibilitatea de a ataca hotărârea

Poate fi introdusă o cale de atac (*apelăcija*) împotriva unei hotărâri pronunțate de o instanță de prim grad de jurisdicție dacă:

instanța a aplicat sau a interpretat o normă de drept material în mod incorect, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei;

instanța a încălcat o normă de drept procedural, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei;

instanța a efectuat constatări de fapt inexacte, a evaluat incorect elementele de probă sau a oferit o evaluare juridică eronată a circumstanțelor cauzei, iar acest lucru a condus la o soluționare incorectă a cauzei.

În cazul în care o cauză care face obiectul procedurii simplificate a fost judecată prin procedură scrisă, termenul pentru atacarea hotărârii (20 de zile) curge din ziua în care este redactată hotărârea.

În plus față de aspectele menționate în Codul de procedură civilă, o cale de atac care susține că hotărârea este eronată trebuie să menționeze următoarele: norma de drept material care a fost aplicată sau interpretată în mod incorect de către instanța de prim grad de jurisdicție sau norma de drept procesual care a fost încălcată și modul în care acest lucru a afectat soluționarea cauzei;

constatările de fapt ale instanței de prim grad de jurisdicție care sunt considerate incorecte, elementele de probă care au fost evaluate în mod incorect, modul în care se poate observa că examinarea juridică a împrejurărilor cauzei este eronată și modul în care acest lucru a afectat soluționarea cauzei.

Judecătorul din cadrul instanței de prim grad de jurisdicție va decide cu privire la admisibilitatea căii de atac și va stabili un termen până la care reclamantul trebuie să remedieze eventualele deficiențe, în cazul în care calea de atac nu respectă cerințele din Codul de procedură civilă sau, în cazurile prevăzute de lege, în cazul în care la calea de atac nu au fost anexate o traducere a căii de atac și documentele care trebuie prezentate în anexă la aceasta. În cazul în care deficiențele sunt remediate în termenul stabilit, se consideră că respectiva cale de atac a fost introdusă la data la care aceasta a fost înaintată pentru prima dată. În caz contrar, se consideră că aceasta nu a fost introdusă și se restituie solicitantului.

O cale de atac care nu este semnată sau care este introdusă de o persoană care nu a fost autorizată în mod corespunzător în acest sens ori pentru care nu a fost plătită taxa de stat (taxa de stat care trebuie plătită pentru introducerea unei căi de atac, având un quantum calculat în funcție de valoarea litigiului cu care este sesizată instanța de prim grad de jurisdicție) nu este acceptată și se restituie solicitantului. O decizie de respingere a unei căi de atac nu poate fi contestată.

După ce s-a asigurat că a fost respectată procedura de introducere a unei căi de atac, judecătorul sau, în anumite cazuri, completul format din trei judecători din cadrul instanței de al doilea grad de jurisdicție decide să inițieze procedura de recurs în termen de 30 de zile de la primirea căii de atac.

În cazul în care există cel puțin unul dintre posibilele motive de introducere a unei căi de atac, judecătorul hotărăște să inițieze procedura de recurs și înștiințează părțile fără întârziere, indicând termenul pentru prezentarea de observații scrise.

În cazul în care judecătorul numit pentru a hotărî asupra unei căi de atac consideră că procedura de recurs ar trebui respinsă, hotărârea cu privire la inițierea procedurii este pronunțată de un complet format din trei judecători.

În cazul în care cel puțin unul dintre cei trei judecători consideră că există cel puțin unul dintre posibilele motive de introducere a unei căi de atac, judecătorii hotărăsc în sensul inițierii procedurii de recurs și înștiințează imediat părțile.

În cazul în care judecătorii consideră în unanimitate că nu există niciunul dintre motivele de inițiere a procedurii de recurs, aceștia hotărăsc în sensul respingerii inițierii procedurii de recurs și înștiințează imediat părțile. Această hotărâre este redactată sub forma unei rezoluții (*rezolūcija*) și nu poate fi contestată.

În termen de 20 de zile de la data la care instanța de al doilea grad de jurisdicție înștiințează părțile că a fost inițiată procedura, părțile pot prezenta observații scrise cu privire la calea de atac.

După comunicarea cu privire la inițierea procedurii de recurs, o parte are la dispoziție 20 de zile pentru a înainta un recurs incident. În cazul în care instanța este sesizată cu o cerere de recurs incident, aceasta trimite copii ale cererii celorlalte părți, fără întârziere.

Căile de atac introduse în cadrul procedurii simplificate se judecă prin procedură scrisă. Părțile sunt înștiințate în timp util cu privire la data la care hotărârea va fi disponibilă online și sunt informate cu privire la componența instanței și la dreptul lor de a formula obiecții față de un judecător. Se consideră ca data la care hotărârea este disponibilă în sistemul online este data la care este redactată hotărârea. În cazul în care instanța consideră că este necesar, o cauză care face obiectul procedurii simplificate poate fi examinată în cadrul unei ședințe de judecată.

O hotărâre pronunțată de o instanță de al doilea grad de jurisdicție nu poate face obiectul unui recurs în casație și intră în vigoare în momentul în care este pronunțată sau, în cazul în care calea de atac este soluționată prin procedură scrisă, la data la care este redactată.

Ultima actualizare: 10/05/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.